

Rensekrav og kommunale utslipp

Statsforvalteren i Trøndelag

Marit Lorvik, seksjonsleder, Klima- og miljøavdelingen

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

4.11.2021

Tema

Statsforvalteren – hvem/hva/hvor

Nye kommunale utslippstillatelser

Påvirker endringene i EUs avløpsdirektiv norske krav?

Statsforvalteren

- Frank Jenssen
- mange oppgaver – en «forvaltningens landhandel»
- bidra til at kommunene lykkes med velferd og tjenester (skole, helse)
- ivareta miljø, landbruk, reindrift
- for enkeltpersoner: Rettssikkerhet, vergemål og andre oppgaver
- en «midtbanespiller» mellom de nasjonale og lokale myndighetene

Fagavdelingene våre

- Organisasjon og utvikling
- Reindrift
- Landbruk
- Klima og miljø
- Oppvekst og velferd
- Helse og omsorg
- Kommunal og justis

Vår organisering

- 270 ansatte
- 4 kontorsteder
- Nasjonalparkforvaltere i Lierne, Røyrvik, Røros, Tydal, Rindal

Bakgrunn

- EUs avløpsdirektiv - implementert i 2007 i forurensningsforskriften
- Nasjonale overgangsbestemmelser - ikke i overensstemmelse med direktivet
- Mange tettbebyggelser utvidet uten at rensekapasiteten har økt tilsvarende
- Ca ½ av renseanleggene oppfyller ikke rensekravene, også primærrensing
- Betydelig etterslep
- Skjerpe inn håndhevingen av kravene til rensing
(nye tillatelser, nasjonal tilsynsaksjon)

Nye utslippstillatelser etter kap. 14

Hele det kommunale avløpssystemet samlet

- **oversikt over kommunens utfordringer**
- **langsiktig planlegging for å løse utfordringene**

Utvidete overvåkingskrav

Nye rensekrav

Utvidete krav til rapportering

Hele det kommunale avløpssystemet skal omfattes av utslippstillatelsen

Alt kommunalt avløpsvann som oppstår i en tettbebyggelse skal samles opp og renses

Krav til alt avløpsvann som samles opp, ikke bare for det som når fram til renseanlegget

- **dokumentere/beregne hvor mye avløpsvann som oppstår og som skal samles opp**
- **krav til hele avløpssystemet for hele kommunen eller minst pr. rensedistrikt (kommunevis)**

En utslippstillatelse pr. kommune/ pr. rensedistrikt i kommunen

Bedre oversikt over tilstand og utslipp fra det kommunale avløpssystemet

Krav for bedre oversikt over alle utslipp

- **urenset avløpsvann via lekkasjer (anslag)**
- **urenset avløpsvann via overløp – beregne utslippsmengder**
- **renset avløpsvann fra renseanlegg**

Driftsoverløp som kompensasjon for manglende dimensjonering er ulovlig

Plassering av overløp - blir en del av utslippstillatelsene

Overløp

- **Antall overløp skal reduseres så mye som mulig**
- **Krav om**
 - **tidsregistrering overløp i bruk**
 - **dokumentere ledningsnettets virkningsgrad**

Foto: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Krav om langsiktig planlegging av kommunal/interkommunal avløpssektor

Kommunens internkontroll

Helhetlig plan for kommunens avløpssektor (Temaplan avløp/hovedplan avløp ol)

- **Oversikt over tilstand og utfordringer**
- **Miljørisikovurdering**
- **Prioriteringer, rekkefølge**

Kravene i utslippstillatelsen har maksimum 10 års perspektiv

Krav om langsiktig planlegging av kommunal/interkommunal avløpssektor

Tiltaksplaner med frister:

- fornying av ledningsnett og reduksjon av lekkasjer
- sanering av overløp
- reduksjon av fremmedvann, inkludert overvannshåndtering
- oppgradering av renseanlegg/renskapasitet

Klimatilpasning

Finansiering, kommunens økonomiplan

Årlig statusrapportering til Statsforvalteren

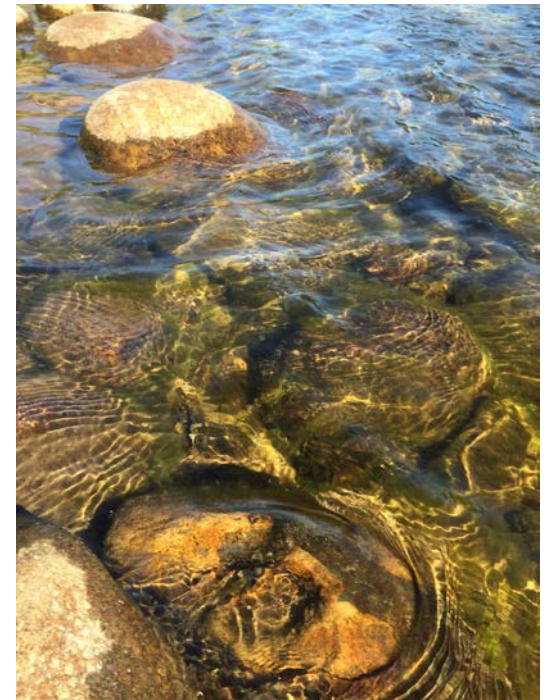
Skjerpede rensekrav

Rensegrad avhenger av hvor god resipienten ved utslippsområdet er

- jf. områdeinndelingen i forurensningsforskriften
- vannforskriftens mål

Prinsipp fra avløpsdirektivet:

Hvis eutrofiering - rensekravene skal skjerpes inn

Blågrønnalger. Foto:
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Utvidete overvåkingskrav – to innganger

1. Individuelt overvåkingsprogram

- For å få kunnskap om miljøpåvirkning
- Gjelder alle utslippspunkter, også overløp

2. Samordnet overvåking etter vannforskriften

- For å få kunnskap om samlet belastning

Alger og begroing. Foto: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Nytt rapporteringskrav i tillegg til egenkontrollrapporteringen

Vurderinger av driftsforhold - vedlegg til egenkontrollrapportering

- **Kommentere ev. overskridelser**
- **Dokumentere prosesser som er iverksatt, framdrift**
- **Rapportere vurderinger av overvåkingsresultater**

Nasjonal aksjon kommunale avløp

Hensikten:

- er det samlede avløpssystemet i tråd med regelverket og gjeldende tillatelser

Mål:

- Bidra til at kommunene etablerer og følger rutiner som sikrer at regelverk/tillatelser følges:
 - tilstrekkelig renskapasitet hvis avløpsmengden planlegges økt
 - kunnskap om regelverket og myndighetskrav
 - oversikt over tilstanden til avløpssystemet og resipienter
- Bidra til økt kompetanse og lik håndheving av regelverket hos Statsforvalterne

Hovedtema for aksjonen

- Overordnet styring og planlegging
- Kommuneledelsens forståelse av
 - mål og krav
 - hvordan de sikrer seg at de har god nok oversikt over egne utslipp og påvirkning på miljøet
- Hvordan kommunen sikrer at avløpssystemet fungerer godt og at krav overholdes nå og i fremtiden

Nye krav fra EU – hva vil de bety for Norge?

EØS-avtalen

- Endring av direktivet - del av EUs grønne giv, høye miljøambisjoner
- Signaler om generelt skjerping av eksisterende krav
 - bl.a. mer fokus på overløp og overvannshåndtering
- Ivareta miljøutfordringer som
 - økt energieffektivisering, reduksjon i klimagassutslipp og reduksjon i utslipp av mikroforurensning (bakterier, mikroplast, legemiddelrester)
 - Innføring av et fjerde rensetrinn?
- Områdeinndeling, unntaksmulighet fra sekundærrensekravet ?
- Konkrete krav til mindre utslipp av avløpsvann, kap. 13 ?

Trøndelag – et godt sted å bo, vokse og virke i for alle

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

4.11.2021